

BREDASCHE

COURANT.

Staat-, Letterkundig-

en Wetenschappelijk

NIEUWS-

BLAD.

DONDERDAG

27 JULIJ.

FRANKRIJK.

PARIS, den 24sten Julij.

Heden zijn de beide wetgevende kamers gesloten geworden. De ministers *Guizot*, *Duchatel*, *Villemain* en *Teste* waren in de kamer der gedeputeerden tegenwoordig, waar de minister van binnenlandsche zaken de ordonnantie tot sluiting voorlas. De maarschalk *Soult* heeft dezelve mededeeling in de kamer der pairs gedaan.

— Eene telegraphische depeche uit Brest kondigt de komst aldaar aan van HH. KK. HH. de Prins en Prinses *van Joinville*.

— Z. M. de koning van Ruissien heeft aan koning *Lodewijk Philips* twee fraai te Berlijn gegoten candelabres ten geschenke gezonden. Dezelve zijn geplaatst in het Museum van de Louvre.

— Gisteren is weder het volgend telegraphisch bericht bekend gemaakt:

» *Perpignan, den 21sten Julij.*

» De generaal *Concha* is, na den 13den te Grenada aangekomen te zijn, denzelfden dag weder van daar vertrokken, troepen met zich voerende, in het voornemen, van zich met de kolonne van 4000 man van den brigadier *Fernandez*, te vereenigen en op *Sevilla* aan te rukken.

» De artillerie, die van Cadix vertrokken was, om zich bij *van Halen* te voegen, heeft zich onderweg voor den opstand verklaard. De gouverneur van Cadix heeft de zeelieden in hechtenis doen nemen, die zich te *la Caraca* voor den opstand hadden verklaard. De nationale garde te Cadix nam de dienst in de plaats waar. De officieren van het leger, die zich daar bevonden, hebben zich bij de opstandelingen gevoegd. Den 18den ging men voort met de *Valencia* compagnieën vrijwilligers op te rigten.

Men ziet uit deze depeche, dat de generaal *Concha*, in het bezit van zijn bevelhebberschap te Grenada is getreden, zoo als zich wel liet vermoeden, en dat hij het ijver aan het hoofd der in opstand zijnde troepen in Andaluzie handelt. De afval van de artillerie van Cadix en de beweging van *Concha* zullen van *Halen* weldra noodzaken, om of naar Cadix, of naar de Sierra Morena terug te wijken. De kenteekenen van neiging tot afval te Cadix; waarvan men reeds enig bericht had, worden door de depeche bevestigd. Hoewel het tot nu toe alleen afzonderlijke uitbarstingen geldt, blijft die omstandigheid daarom niet minder van het hoogste gewigt. Het is te betreuren, dat de depeche geenerlei nieuws uit Madrid mededeelt, waar de hoofdcrisis thans plaats heeft.

— Voor de zegepraal van den opstand in Spanje is thans nog een enkele gebeurtenis noodig, namelijk de overgave van Madrid, als het eenige punt waar de staatkundige en militaire tegenstand nog wezenlijk belangrijk is. Die overgave is echter afhankelijk van den uitslag der krijgsweging der generaals *Seoane* en *Zurbano*, die naar Madrid zijn opgetrokken met het doel om de stad, welke door de magt van *Narvaez* en *Aspiroz* omsingeld wordt, te ontzetten. Den 19den stond de magt van beide partijen tegenover elkander op de helft van den weg tusschen *Madrid* en *Madrid*. Ieder was 8000 à 9000 man sterk. Het is niet onwaarschijnlijk dat de beide vijandelijke legers gedurende eenige dagen in elkanders gezigt zullen staan, zonder iets te ondernemen.

Aangaande den toestand in de hoofdstad zelve heeft men thans tijdingen tot den 18den Julij. In een bijzonderen brief van daar worden een aantal bijzonderheden deswege medegedeeld. De nadering van den generaal *Narvaez* had er de grootste ontsteltenis verwekt; het bestuur heeft in den loop van den 14den en 15den de strategien doen opbreken, barrikaden doen oprigten en breede grachten doen graven. Men wilde de verdediging in de stad hoofdzakelijk bepalen tot den aantrek van het paleis; daar eerst wilde het gouvernement en de municipaliteit in geval van nood kapitulieren. Zij hadden zich gereed gemaakt het Almeria; zijnde het museum der artillerie en tot de behouding van het paleis behoorende; voorts waren alle militaire maatregelen genomen om de stad aan de buitenzijde in staat van verdediging te stellen.

De generaal *Narvaez* had zijn hoofdkwartier te *Porto* op den weg van *Bilbao* op een nut afstands van *Madrid* gevestigd; de generaal *Aspiroz* was de stad gaderd en had stelling genomen te *Casa del Campo*, een zomerverblijf der koningin, op een half uur afstands van de stad.

Terstond na zijne komst heeft de generaal *Narvaez* herhaalde op-eischingen gedaan. De municipaliteit is in buitengewone zitting bijeengekomen en heeft de leden der provinciale deputatie en verscheidene aanzienlijken in haar midden geëoodigd. De laatstgenoemde alsmede eenige leden der municipaliteit, oordeelende dat de nationale garde geen in den oorlog geëoefende troep was om tegen geëoefde troepen, bestand te zijn, en de stad voor de gevolgen eener vijandelijke overweldiging willende sparen, hadden aangeraden met gematigdheid te werk te gaan om onderhandelingen aan te knopen (het *Journal des Débats* noemt de oude generaals *Castanos*, overwinnaar van *Baylen*, en *Palafox*, de verdediger van *Saragosa*, de hertog *van Gor* en het hoofd der geestelijkheid welke dien raad gegeven hadden), maar de geëxalteerde partij, door den invloed van *Mendizabal* gesterkt, had geoordeeld dat men volharderen moest, en haar gevoelen had in den raad dan ook geëgeveerd, en het besluit was genomen dat de stad onzijdig zou blijven tot den afloop van den strijd, en dat men de koningin in depôt bewaren zou, om haar in handen van den overwinnaar over te geven.

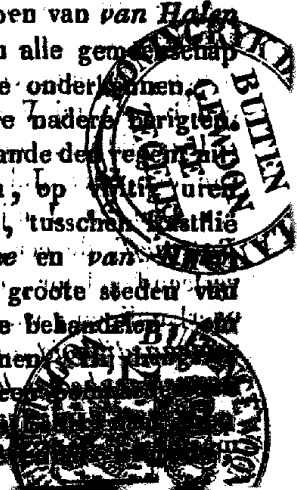
Dit besluit is, in gematigde bewoordingen vervat, in den loop van den 17den aan den generaal *Narvaez* medegedeeld. Men verklaart dat men zich aan de bepalingen der constitutie wil houden, en dat men de koningin voor alle aanranding wil vrijwaren; dat de hoofdstad onzijdig blijven wil, afwachende den uitslag der militaire gebeurtenissen die voor hare muren, weldra zouden plaats hebben, en dat *Madrid* met de koningin zich niet aan een wettig gevestigd gouvernement konden overgeven. Van den regent wordt in dit stuk geene melding gemaakt. Welk antwoord door *Narvaez* daarop gegeven is wordt nog niet medegedeeld.

Voormeld besluit is ook aan de nationale militie medegedeeld geworden, die sedert zes dagen onder de wapenen staat en reeds den moed begon te verliezen. Om de gemoederen gerust te stellen heeft *Mendizabal* den 16den en 17den buitengewone bulletins doen verspreiden, houdende dat de regent en *van Halen* met eene aanzienlijke magt ter hulp der stad in aantogt waren, en dat van den anderen kant *Seoane* en *Zurbano* naderden, om de troepen van *Narvaez* en *Aspiroz* in den rug te vallen.

In den nacht van den 16den op den 17den zijn er eenige geweeschoten gewisseld tusschen de nationale militie en de troepen van *Narvaez*, welke aan twee nationale gardes het leven gekost hadden. In den nacht van den 17den op den 18den was het gros van het leger van *Narvaez* de magt van *Seoane* en *Zurbano* te gemoet getrokken, een korps van 4000 man aan de poorten van *Madrid* achterlatende.

Den 18den liepen te *Madrid* allerlei verontrustende geruchten; dat de divisie *Enna* afgefallen was, dat *Aspiroz* van *Aranjuez* weder op *Madrid* aantrok, waarheen ook versterking voor de opstandelingen van *Burgos* in aantogt was; dat *Cadix* zich verklaard had, dat de regent naar *Portugal* week; dat een deel der troepen van *van Halen* hem ontrouw geworden was, enz. Daar intusschen alle gematigdheid afgesneden was, was het moeilijk de waarheid te onderkennen.

— Ontrent *Espartero* heeft men volstrekt geene nader berichten. Gisteren liet zich het *Journal des Débats* aldus aangaande de regering van *Madrid* staan, geloovende, in deze stelling, tusschen *Castille* en het zuiden van *Andaluzie*, te gelijktijd *Seoane* en *van Halen* te kunnen ondersteunen, en trachtende eene der grootste steden van *Andaluzie* te hernemen, en dezelve met wraak te behandelen, en daardoor aan de andere steden vrees in te boezemen. Hij liet *van Halen* op aan, *Sevilla* door middel van eenige troepen te herwinnen; reeds is het belegeringsgeschut van *Sevilla* op den kant afgezonden. Maar *Sevilla* is gereed, om

tegenstand te bieden. Zelfs Cadix zou, naar eenige verschijnselen, niet verre af meer zijn, de beweging van bijna geheel Spanje te volgen. Welligt blijft er eertlang aan *Espartero* geene haven meer over, waar hij zich naar Engeland kan inschepen.

— Uit Marseille schrijft men van den 21sten Julij:

» De spaansche pakketboot *Mercurio* is gisteren te Marseille gearriveerd, van Cadix komende en hebbende alle tusschengelegene punten der Spaansche kust aangedaan. Zij bevestigt de reeds bekende tijdingen. Het arsenaal te Cadix en de haven Santa Maria hebben zich voor de beweging verklaard. Cadix scheen nog getrouw te zijn aan den regent; maar eene scheepsdivisie, zamengesteld uit het fregat *Cortes*, twee stoombooten *Soberano* en *Isabella II*, en verscheidene trincadores, die tot den opstand zijn togetreden, lag voor Cadix, en vormde eene soort van staatkundige blokkade, om er de beweging te verwekken.

— Uit Toulouse schrijft men van den 24sten, dat zich een 4000 tal Spanjaarden op de grenzen vertoond hadden, wier bedoelingen nog niet bekend waren. Men had bevelen naar de grenzen gezonden om alle ongeregeligheden voor te komen.

— Ter beurze van heden (24 Julij) waren genoteerd: 5 pCt. 121,75; 3 pCt. 80,15; Nap. r. 106,50; Spanje 27; Ned. 2½ pCt. 54; Rom. L. 105½.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 23sten Julij.

Te Berlijn heeft men den 19den dezer de tijding ontvangen, dat Z. K. H. Prins *August* van Pruisen, op eene reis tot het inspecteren der onder zijn opperbevel staande Pruisische artillerie, dien morgen te Bromberg door eene beroerte aangelast en overleden was. Z. K. H. was geboren in 1779 en de jongste zoon van Prins *August Ferdinand* van Pruisen, die broeder was van Koning *Frederik II*.

— De zittingen van den landdag der Rhijnprovincie zijn den 20sten dezer gesloten.

— Men verneemt, dat den 11 Augustus een herinneringsfeest wegens het duizendjarig zelfstandig bestaan van Duitschland zal gevierd worden. Ter gelegenheid van dit zeldzaam nationaal feest heeft Z. M. de Koning den beroemden *Cornelius* opgedragen, de teekening van eenen gedenkpenning te vervaardigen, welke te dier zake zal worden geslagen.

— Men verzekert, dat de bijeenkomst van Z. M. den Koning van Pruisen met den Deenschen Monarch in Straatsund, onder anderen, eene huwelijkverbindtenis tusschen Prins *Frederik van Hessen* en eene Russische Grootvorstin zou ten onderwerp gehad hebben. Genoemde Prins is vermoedelijke troonopvolger van Hessen en kan dit ook van Denemarken worden. In Denemarken schijnt deze verbindtenis weinig bijval te vinden.

— De commissie van toezigt over den opbouw van den Keulschen dom heeft dezer dagen de mededeeling ontvangen, dat de Koning van Beieren door zijnen gezant bij de Deutsche bondsvergadering het voorstel aan die vergadering heeft laten doen, om eene vereeniging der leden van het Deutsche bondgenootschap voor den opbouw van den Keulschen dom daar te stellen; dat dit voorstel door den Koning van Pruisen met erkentelijkheid aangenomen is, en dat de Koning van Beieren zich verbonden heeft, om, zoo die vereeniging tot stand kwam, gedurende zijn leven jaarlijks eene som van 10,000 gulden daartoe bij te dragen.

— De *Augsburger Allgemeine Zeitung* brengt de volgende voor de Servische aangelegenheden zeer belangrijke tijding uit Weenen, van den 16den dezer:

» De Russische generaal baron *von Lieven*, die door zijne onlangs volbrachte zending naar Servie bekend geworden is en sedert acht dagen de terugreis naar St. Petersburg aanvaard had, is gisteren avond zeer onverwacht weder hier aangekomen, om zich andermaal naar Servie te begeven. Men verzekert, dat hij te Warschau nieuwe instructiën van zijnen Keizer gevonden heeft, waarin de onbehoorlijke wijze, op welke den 27sten Junij de keuze van eenen vorst voor Servie te Belgrad heeft plaats gehad, hoogelijk afgekeurd en hem de last gegeven wordt, om onverwijld toebereidselen te maken voor eene nieuwe wettelijke keuze, welke aan de vroeger door Rusland uitgevaardigde onduidelijke verklaringen zou beantwoorden. Het zal niet behoeven gezegd te worden, dat deze tijding hier eenen zeer aangename indruk gemaakt heeft. Men heeft opgemerkt, dat de baron *Lieven* heden op eene conferentie ter staats-kanselarij te hebben gehouden, een besluit bij Vorst *Milosch* heeft afgelegd.

In strijd met deze berigten schrijft de Oostenrijksche *Beobachter* van den 21sten Julij het volgende uit Konstantinopel:

» Den 23den Junij jl. had de Keizerlijk-Russische gezant de heer *von Butenief*, de eerste den Sultan, in een hem hiertoe door Z. Hoogh. verleend gehoor, een schrijven van Z. M. den Keizer *Nikolaas* te overhandigen; waarin deze Monarch zijne tevredenheid over de benijdvaardigheid aan den dag legt, waarmede de Porte de Servische aangelegenheden heeft beëindigd.

De verklaring van deze schijnbare tegenstrijdigheid in 's Keizers meening, vindt men welligt in het volgende berigt uit Weenen van

den 17 Julij, in de *Kölnische Zeitung*: » Reeds heden namiddag heeft de baron *von Lieven* zijne terugreis naar Servie aanvaard; bij de algemeene belangstelling, welke de plotselinge wederverschijning van *von Lieven* opwekte, deden zich veelvuldige gelegenheden op tot mondelinge verklaringen zijnerzijds, en hieruit kan men opmaken, dat de geruchten, welke op het eerste berigt over zijne terugreis in omloop zijn gekomen, alsof men nieuwe veranderingen in de Servische zaken te wachten had, te voorbarig zijn geweest. Wel is waar, schijnt Keizer *Nikolaas* de handelingen bij de jongste verkiezing in Servie af te keuren; maar deshietemint schijnt men, om de rust des volks te bewaren, eene nieuwe verkiezing te willen vermijden en *von Lieven's* herhaalde zending alleen ten doel te hebben, de verwijdering van de bekende hoofden der emwenting, *Wutsitsch* en *Petronievitsch*, uit Servie tot allen prijs te bewerken. Velen zien hierin nogtans het zekerste middel, om den Vorst toch omver te werpen, daar dit zijne voornaamste raadgevers zijn, en hunne verwijdering als een stap, welke in de gevolgen eene nieuwe Vorstenverkiezing moet veroorzaken.

— Men heeft berigten uit Griekenland, van den 29 Junij. De noodzakelijkheid van de groote hervormingsmaatregelen worden ook door de oppositiebladen erkend. Over het geheel wordt er een groot vertrouwen op de beschermende Mogendheden aan den dag gelegd.

Deze berigten spreken van een groot aantal Derwitschen, die in de naburige Turksche gewesten de Muzelmannen prediken; dat het einde des Turkschen Rijks nabij is, en zij niets beter te doen hebben, dan het Christendom te omhelzen. Bij deze en de andere ongelegenheden, waarin zich de Porte bevindt, is men in Athene weinig beducht voor de krijgstoerusting, die Turkije weder maakt.

E N G E L A N D.

LONDEN, den 23sten Julij.

Prins *Albert* heeft zich woensdag naar Bristol begeven, om getuige te zijn van het van stapel loopen der ijzeren stoomboot *Great Britain*. De ontvangst van den Gemaal der Koningin is allerloofstrijkst geweest. In een smaakvol versierd paviljoen, nabij de werf opgericht, werd hem van stadswege een prachtig banket aangeboden. Een ander paviljoen, in den vorm van een tempel, was op de werf zelve opgeslagen, om van daar het grootsche schouwspel te kunnen zien. Niet minder dan zestigduizend menschen waren van alle kanten zamengevloeid. Het stoomschip is welligt het grootste vaartuig dat nog ooit ergens gebouwd is; heeft eene lengte van driehonderd twee en twintig, eene diepte van twee en dertig, en meet op zijne grootste breedte ruim vijftig engelsche voeten. Het bevat twee en twintig vertrekken met één bed, en honderd dertien met twee bedden, zoodat tweehonderd acht en veertig passagiers aldaar eene afzonderlijke slaappleats kunnen vinden, terwijl bovendien nog slaappleatsen voor honderd en twintig man der equipage, machinisten, stokers enz. voorhanden zijn. De ruimte op het dek is zoo uitgebreid dat, naar het oordeel van deskundigen, vierduizend man troepen daarop zouden kunnen manoeuvreren. De *Great Britain* is voor de vaart naar New-York bestemd.

Men heeft bij deze gelegenheid het aanmerkelijk verschil niet onopgemerkt gelaten, tusschen de ontvangst van den Gemaal der tegenwoordige Koningin te Bristol, en die van Prins *George* van Denemarken, gemaal van koningin *Anna*, nu ongeveer anderhalve eeuw geleden. Toenmaals toch was in die stad nog zoo weinig gelegenheid om vorstelijke personen waardiglijk te onthalen, dat zekere *Duddleston* toen den adelstand werd verheven, omdat hij de eenige was die genoemden Prins, tijdens een bezoek te Bristol, bij zich ter tafel durfde noodigen, ofschoon de geheele maaltijd uit gebraden vleesch, podding en eigen gebrouwen bier bestond.

— Te Belfast in Ierland heeft een groote volkshoop, laatstleden maandag, verscheiden huizen opengebrouwen en van binnen vernield.

Ook in andere steden bepalen de ontvreedenen zich niet langer bij zoogenaamden wettigen tegenstand, maar dreigen tot geweld over te slaan. Aan de poorten van Limerick zijn reeds een- en andermaal plakaten, met het opschrift *herroeping der Unie of bloed* gevonden. De militaire voorzorgen van Regeringswege worden dan ook dagelijks ernstiger.

— De openbare verkoop der roerende goederen uit de malatenschap des Hertogs van *Sussex* is afgelopen, en heeft ruim acht en dertigduizend ponden sterling opgebracht. Wat van de herkenning van dien Prins worden zal, schijnt nog onbeslist. Aan het verhaal dat de Koning van Napels een bod daarvoor gedaan zou hebben, heeft men weinig geloof; ook is het niet waarschijnlijk dat de Regering haar voor het Britsch Museum zal aankopen, naardien dit een der zeldzaamste boeken, daarin voorhanden, zelf reeds exemplaren heeft.

— De jongste stormen hebben wederom ongelukken op onze kust veroorzaakt. De stoomboot *de Pegasus*, van Leith naar Hull, is nabij de Terne-eilanden tegen een rots geslagen en gezonken. Van de 50 of 60 schepelingen zijn er nauwelijks 5 gered; twee waren aan den top van den mast geklommen, het eenige wat van het schip meer te zien was. Op de Goodwin-sands is de Oostenrijksche brik

de *Incomparable*, van 180 ton, verongelukt; de meeste schepelingen zijn echter gered.

— De tolken der Whigs, zoowel als der Tories, laten zich evenzeer ten vinnigste uit tegen de beschouwingen van het Fransch ministerieel Ochtendblad nopens de Spaansche aangelegenheden. Onze bladen van beide partijen beschuldigen het Fransche hof voortdurend van dubbelhartigheid te dien aanzien, en dat het den val van den Regent veroorzaakt, of althans krachtig in de hand gewerkt heeft.

— Heden stonden de 3 pCt. g.c. 93¼; Ned. 2½ pCt. 53 drie achtste, 5 pCt. 100¼; Spanje, 3 pCt. 18¾; Mexico 31¼.

BELGIE.

BRUSSEL, den 25sten Julij.

De koning en koningin zijn gisteren naar Ostende vertrokken om aldaar eenigen tijd te verblijven.

— Gisteren is de buitengewone nederlandsche commissaris, de heer van Breugel, die drie weken geleden van hier vertrokken was, weder herwaarts teruggekeerd.

— Z. M. de koning der Nederlanden heeft de heeren *Loyaerts*, van *Ouwenhuizen-Herreijns* en *Saportas* tot ridders der order van den Nederlandschen Leeuw benoemd.

— De provinciale raad van Brabant heeft dezer dagen beraadslaagd over de vereeniging van de voorsteden met de stad Brussel. Met 40 tegen 10 stemmen heeft de raad deswege een gunstig besluit genomen.

— In den loop van het vorige jaar en in de eerste maanden van het tegenwoordige zijn niet minder dan 650 nieuwe huizen in de voorsteden van Brussel gebouwd geworden.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 26sten Julij.

Bij besluit van den 20sten Junij jl. heeft Z. M. beschikt over het alsnog disponibel bedrag der 2 pCt. van de gewone inkomsten der steden en gemeenten over 1842, ter beschikking staande van het algemeen bestuur. Daarbij is vastgesteld, dat voor al de provincien uit de beschikbare gelden uit de 2 pCt. van 1842, voor zoo ver zulks niet is geschied, in de eerste plaats zal worden voldaan hetgeen, ten gevolge van het koninklijke besluit van 13 Januarij 1836, voor de bijhouding der kadastrale plans en leggers in de gemeente benoemd is.

— Bij eene missive van Zijne Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken wordt aan de Gouverneurs der provincien kennis gegeven, dat Zijne Exc. onderrigt geworden is, dat in sommige gemeenten landlieden zijn die in het denkbeeld verkeeren, dat, wanneer zij geene schadevergoeding uit het fonds voor den landbouw vorderen, voor de uiterlijke bekleedselen van aan de longziekte gestorven runderen, zij in dit geval niet verplicht zijn de gestorven beesten met huid en haar te begraven, maar de huid mogen afstroopen en verkoopen, doch dat alleen dan, wanneer men schadevergoeding voor de huid uit het fonds voor den landbouw vordert, de huid onbruikbaar gemaakt en het gestorven beest met huid en haar begraven moet worden. De Minister heeft de Gouverneurs verzocht, aan de gemeentebesturen te doen opmerken, dat het buiten alle twijfel ligt, dat zoodanige handelwijze geheel strijdig is met den geest en de bedoeling van de wet van 30 Mei 1840, en met de daarnit voortgevloeide instructie. Het hoofddoel der wet is, om zoo veel mogelijk te waken tegen verspreiding der ziekte; terwijl de daerstelling van het veefonds hoofdzakelijk ten oogmerk heeft om den veehouder, zoo veel het fonds daartoe strekken kan, eenigermate schadeloos te stellen, in die gevallen waarin het Gouvernement, in het algemeen belang van den veestapel en uit kracht der wet ten aanzien van ziek vee, maatregelen neemt waardoor zoodanig veehouder schade komt te lijden. Onder de maatregelen, bij de genoemde wet tegen die verspreiding ingevolge art. 10 voorgeschreven, behoort almede dat de uiterlijke bekleedselen van een aan de longziekte gestorven rund moeten begraven worden na dat zij door insnijdingen of op eenige andere wijze onbruikbaar zijn gemaakt, terwijl, naar aanleiding van dat art. 10, de nalatige, onverminderd de hoeten en straffen bij de bestaande wetten en verordeningen vastgesteld en door de veeboeren tot te passen, wordt uitgesloten van het gebot van alle vergoeding of tegemoetkoming van het landbouw. Deze bepaling verbiedt alzoo, zonder enige uitzondering, het in den handel brengen van de uiterlijke bekleedselen van meerbehoelde runderen.

De wetgever heeft op het oog gehad, dat de verspreiding der ziekte door het behoud dier bekleedselen kon plaats hebben, en dit beginsel wordt niet weggenomen door de omstandigheid, dat het gestorven dier, gedurende de ziekte, door eenen Rijsk vecarts dan wel door den veehouder zelve is behandeld, of wel dat een veehouder al dan niet schadevergoeding uit het veefonds verlangt.

Naar aanleiding van het vorenstaande, zijn de hoofden der gemeenten uitgenoodigd, om de landlieden, welke in gezegde verkeerde meening verkeeren, in dien zin te regt te wijzen, tevens als maatregel van politie een waarschaam oog te doen houden, dat de misbruiken, welke men niet zoodanige verkeerde meening mogt willen dekken, belet worden.

— Uit Nijmegen schrijft men van den 24sten:

Men verneemt, dat Z. M., bij besluit van den 16den dezer, n°. 11, aan de Roomsche-Katholieke gemeente te Hulhuizen en Gent, voor de stichting eener nieuwe kerk en pastorij, op het daartoe door den betrokken Aartspriester en den provincialen hoofd-ingenieur aangewezen terrein, aan den weg van Gent naar Nijmegen, in den boomgaard van *S. H. Sam*, eene rijsk-subsidie van f 10,000 heeft gelieven te verleenen.

— Te 's Hage is in den nacht van den 24sten na een smartelijk lijden van eenige weken overleden *Mr. A. H. van der Burgh*, advocaat bij den Hoogen Raad der Nederlanden. De overledene was een der sieraden van de Haagsche balie. Zijne uitgebreide rechtskennis, zijne minzaamheid en hulpvaardigheid doen zijn verlies door ieder die hem gekend heeft betreuren.

— Aan Heeren teekenaars van het rekwest aan den Amerikaanschen zaakgelastigde, betreffende het niet betalen der rente, enz. van obligatiën in Noord-Amerikaansche leeningen, den 3den Mei ll. door eene deputatie zamengesteld uit de heeren *A. van der Hoop*, *J. Hodshon* en *C. D. Crommelin*, aan gemelden zaakgelastigde overhandigd, is dezer dagen het antwoord medegedeeld, aan die heeren door den Amerikaanschen zaakgelastigde, namens zijn gouvernement gerigt. In dit antwoord wordt te kennen gegeven, dat terwijl de president ten volle het gewigt beseft van de verplichtingen die de Staten op zich hebben genomen, door het aangaan hunner schulden, en het sterkste vertrouwen koestert, dat aan deze verplichtingen op een niet ver verwijderd tijdstip eerlijk zal worden voldaan, het nogtans door den secretaris van staat aan hem, zaakgelastigde, is opgedragen in de meest formele en stellige bewoordingen te verklaren, als het bepaalde en onveranderde besluit van het generale gouvernement, dat hetzelfde niet zal toestemmen op eenigerlei wijze of in eenigen graad hoegevaamd aansprakelijk gehouden te worden voor eenige dadelijke of eventuele niet-nakoming dezer verbindtenissen. — De Amerikaansche zaakgelastigde voegt nogtans hierbij zijne overtuiging, dat de tegenwoordige omstandigheden in de Vereenigde Staten over het geheel beschouwd, van eenen aard zijn, geschikt om de opbouwende hoop in te boezemen op een graaduel herstel van het crediet der Staten.

Uittreksel uit het verslag van den heer Gouverneur dezer Provincie bij de opening der provinciale Staten van Noord-Brabant uitgebragt.

(Vervolg van N°. 89.)

Zeedijken en zeewerken. De afgelopen winter was voor de zeedijken en zeewerken zeer gunstig, want bijzondere hoge vloedden hadden niet plaats. De hoogste, welke gedurende het jongste wintersaizoen voerfel, is op den 4 Februarij ll. waargenomen. Deze steeg boven het middelbare of dagelijksche hoog water aan den *Moerdijk* slechts 1 e 70 en bleef dus aldaar 0 e 86 beneden den hoogsten bekenden vloed van den 24 Februarij 1837, en 0 e 85 beneden den zoo algemeen beruchten zeevloed van den 4 Februarij 1825.

De zeedijken van af *Geertruidenberg* langs den *Moerdijk*, de *Willemstad*, *Steenbergen* en *Bergen-op-Zoom* tot *Ossendrecht*, hebben dien ten gevolge dan ook, benevens de rijsk zeehoofden en andere werken te *Moerdijk* en te *Willemstad*, zeer weinig geleden.

Nationale militie en schutterijen. De werkzaamheden voor de ligting der nationale militie van dezen jare, zijn in deze Provincie overal, op de bij de wet bepaalde tijdstippen aangevangen en in de beste orde ten einde gebragt geworden.

In dezen jare heeft het getal der ingeschrevenen bedragen 3969, zijnde 145 meer dan in 1842.

Het contingent der Provincie is door Zijne Majesteit bepaald geworden op 1251 manschappen, namelijk:

1202 voor het gewone contingent, krachtens art. 1 der wet van 27 April 1820.

49 door het Departement van oorlog opgegeven als bij de korpsen ontbrekende; terwijl de krachtens art. 21 der wet van 8 Januarij 1847 ontslagen militieën, niet zijn vervangen, daerom het contingent nu 1251 is, terwijl bij de wet bepaalde maximum is opgevoerd geworden.

Tot dus verre zijn, in mindering van dat contingent, aan de verschillende korpsen afgeleverd 1240 manschappen, te weten:

9 nalatigen, zonder loting ingelijfd, (waaronder begrepen zijn de manschappen, welke, ten gevolge van het generaal pardon, als achtergeblevenen van vroegere ligtingen zijn ingelijfd, alsmede de nalatigen van de mobile schutterijen, die, ten gevolge der wet van den 31 December 1832, bij de nationale militie zijn in dienst gesteld).

61 plaatsvervangers.

96 nommervervisselaars.

2 broeders voor broeders.

1072 lotelingen.

At de militie-kantons hebben het aan dezelve opgelegd contingent behoorlijk kunnen leveren. In al die kantons zijn nu nog voor de

geschikte personen overgebleven; die zelfs in eenige derzelve een zeer aanzienlijk getal beloopten.

In dezen jare is het getal der door de lotelingen, naar aanleiding van art. 137 der wet van 8 Januarij 1817, bij ons gedane voorzieningen in hooger beroep tegen de uitspraken van de milite-raden, 81 minder geweest dan in 1842.

Intusschen blijven die voorzieningen in hooger beroep nog altijd aanzienlijk, en hebben over deze ligting nog 153 bedragen, waarvan er 152 tot ligchaamsgebreken betrekking hadden.

Onderwijs. Ten aanzien der latijnsche scholen in deze Provincie is sedert het laatstvoorig verslag niets voorgevallen, hetwelk aanleiding tot eenige bijzondere vermelding zoude hebben kunnen geven. Het getal leerlingen, hetwelk zich op ultimo december 1841 op de zelve bevond, was 17 minder dan het vorige jaar en bedroeg 273, welk getal zich laat verdeelen, als volgt:

Te 's Hertogenbosch 19; te Bergentopzoom 6; te Breda 45; te Eindhoven 26; te Grave 15; te Heusden 3; te Oosterhout 6; te Boxmeer 23; te Gemert 53; te Helmond 28; te Meegen 15; te Ravenstein 47; te Uden 47. Totaal 273 leerlingen.

De leeraren, welke bij gemis van eenen letterkundigen graad, slechts tijdelijk bij die scholen fungeren, en die, bij het expireren van den termijn, voor welken de waarneming van den leerstoel aan hen was opgedragen, den vereischten graad nog niet hadden verkregen, zijn voorloopig, gedurende eenen naderen termijn, in hunne betrekking gecontinueerd geworden.

Nopens den staat van het lager Onderwijs is van de provinciale Commissie van Onderwijs over 1842 ontvangen het verslag, hetwelk tevens aan de provinciale staten is overgelegd, en waarnaar de gouverneur zich bij zijn algemeen verslag korthedshalve gedraagt.

Met erkentenis wordt voorts gewaagd van Zijner Majesteits voortdurende belangstelling in het onderwijs. — Voorts wordt gezegd:

Wat de behoorlijke uitvoering en nakoming der bestaande verordeningen op het lager Onderwijs en Schoolwezen betreft, daarentrent bestaan in deze Provincie geene bezwaren. De circulaire van Zijne Excellentie den heere Minister van Binnenlandsche zaken, van den 27 Mei 1843, n°. 140, 5° afdeling, betrekkelijk de aanstelling van onderwijzers, bepaaldelijk door de plaatselijke besturen, welke ook door de *Staats-Courant* is medegedeeld en welker inhoud U. E. G. A. niet onbekend zal zijn, hebben wij ter kennis van de stedelijke en plaatselijke besturen gebracht, ten einde zich bij voorkomende gelegenheden dienovereenkomstig te gedragen, ofschoon daartoe in dit Gewest minder aanleiding bestaat, daar in hetzelfde door ambachtsheeren, collatoren, stemgerechtigden, enz., geen deel wordt genomen aan bemoeijingen, tot schoolvervolging betrekking hebbende; zijnde ook heeren schoolopzieners, al mede de provinciale Commissie van Onderwijs, door ons met die circulaire bekend gemaakt, met aanbeveling van hunne aandacht te vestigen.

Kunsten en wetenschappen. Met genoegen kunnen wij vermelden, dat het onderwijs in de teeken- en bouwkunde in de Provincie vorderingen blijft maken.

De koninklijke School voor nuttige en beeldende Kunsten te 's Hertogenbosch, welke voor het nu loopende jaar wederom een krachtig bewijs van Zr. Ms. belangstelling mogt erlangen, blijft bij voortdaring aan de daarvan opgewatte verwachting beantwoorden. Het stedelijk bestuur mogt nog niet slagen in het bekomen van een' bekwaam beeldhouwer als onderwijzer bij die school.

Het teekensluituit te Breda bleef op gelijke hoogte als bevoers. De teekenschool te Eindhoven ging vooruit, en nam in getal leerlingen toe.

Het onderwijs op de teekenschool te Grave, hetwelk zich aanvankelijk tot het handteekenen bepaalde, strekt zich thans ook tot de bouwkunde uit.

In de overige steden der Provincie bleef het te dezen aanzien op den ouden voet.

Het onderwijs in de bouwkunde mogt in hooge mate de belangstelling van 's lands Regering ontwaren, door de oprichting in Delft eener koninklijke Akademie, ter opleiding van burgerlijke ingenieurs. Te dier gelegenheid werden aan ons eenige voorlichtingen gevraagd, omtrent door het departement van Binnenlandsche Zaken ontwikkelde denkbeelden, tot opbeuring van den achterlijken stand, waarin de bouwkunde hier te lande, in vergelijking tot andere rijken, zich bevindt. Van onze zijde wonden wij daarentrent het gevoelen der stedelijke besturen in, en bij ons antwoord aan het gemelde departement, waarbij wij het van ons gevraagde suppediteerden, moesten wij tevens met volle overtuiging te kennen geven, dat de zucht voor de bouwkunde in de laatste jaren binnen dit Gewest veel had toegenomen, en dat vele steden, in verhouding tot de stedelijke middelen, van goede en vrij goed bezoldigde architecten voorzien zijn.

Over 1842 zijn wederom aan de teekenscholen, die overeenkomstig het koninklijk besluit van den 13 April 1817, n°. 22, zijn ingerigt, de daarbij uitgeloopte medailles toegekend. De teekenschool te Grave mocht de eerste maal daarin deelen.

Het koninklijk besluit van den 13 April 1842, n°. 22, is ingetrokken, en de heer Dr. W. A. P. M., een gouden medaille toe te kennen aan den heer Dr. W. A. P. M., lithograaf te 's Hertogenbosch, als aanmoediging in verband met de door denzelfden gedane uitgave van het Gedenkboek van Dr. W. A. P. M. de inhuldiging en feestdagen van Z. M. WILHELM II, in den jare 1840—1842.

Lokalen voor het provinciaal gerechtshof, de arrondissements-regtbanken en kantongeregten, misgaders de kleine onkosten voor de zelve. De lokalen, waarin het provinciaal Gerechtshof van Noord-Brabant, en de arrondissements-regtbanken van 's Hertogenbosch, Breda en Eindhoven derzelven zittingen houden, zijn thans allen in den vereischten staat gebracht, en van het noodige amenblement voorzien geworden; Blijvende alleen nog maar te voorzien in de behoefte

aan geschikte lokalen voor eenige kanton-geregten. Wij vertrouwen echter, dat hierin ook, naar gelang van omstandigheden spoedig zal zijn voorzien; door de voordragten, die daarentrent successievelijk worden gedaan, en de dispositien, welke te dezen zake door ons reeds zijn of nader zullen genomen worden.

In de concept-begroeting voor 1844 zullen U. E. G. A. de sommen vinden voorgedragen voor kleine onkosten van al de bovenge-melde regterlijke autoriteiten, zoo als die, bij Zijner Majesteit beslist van 17 Februarij 1841, n°. 125, zijn geregeld of vast-gesteld.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS werden gisteren (25 Julij) omgezet: Ned. 2 1/2 pCt. 53 Bert. zest.; dito 5 pCt. 100/8, drie zest.; Syndic. 4 1/2 pCt. 94 1/4; Haardelm. 134 1/2 x 435/8; O. Indie 5 pCt. 99 1/2; Ardoin. 47 15/16; 18; Spanje 3 pCt. 26 1/2; elf zest.; Portug. te Lond. 2 1/2 pCt. 40 3/4, 7/8; Oude Russen 107 drie achste, dito 4 pCt. 89 negen zest.; Braz. 78/8.

UITVERKOOP.

Cs. Fs. KUYPERS, op de Havermarkt, Wijk C, N°. 333, adverteert aan zijne Vrienden en het geeerde Publiek, dat door Onttoring van Affaire zijn voorraad van IJZERWAREN en meer andere soorten van GOEDEREN verkocht worden tot zeer *verminderde prijzen*.

Breda, 21 Julij 1843.

* * Bij BROESE & COMP., te Breda, wordt met succes gedebiteerd en is alom bij hunne Correspondenten te bekomen:

P. P. ROORDA VAN EYSINGA, BEKNOPTER MALEISCHE SPRAAK-KUNST EN CRESTOMATHIE, met Italiaansch en Arabisch karakter, benevens een volledig hoog en laag Maleisch en Nederduitsch WOORDENBOEK met Italiaansch karakter. f 3,00.

NEDERDUITSCH EN MALEISCH WOORDENBOEK, ook ten dienste van hen, die geen Arabisch karakter verstaan. f 1,80.

De Schrijver zegt in de Voorrede: Zoo wel het groote formaat, als de om-slagtigheid en de hooge prijs der bestaande Maleische Spraakkunsten en Woordenboeken, stonden derzelver algemeene verspreiding dikwerf in den weg; terwijl het formaat, zoo wel als de beknoptheid en de prijs van dit werk, geene heletselen tegen de verspreiding van hetzelfde kan opleveren.

AARDRIJKSBESCHRIJVING VAN NEDERLANDSCH INDIE, ook ten dienste van hen, die zich tot de lessen bij de Koninklijke Militaire Akademie voorbereiden, om eenmaal naar Nederlandsch Indië te vertrekken, met een Kaart van Nederl. Indië. f 3,50.
De Kaart afzonderlijk. 0,50.

Deze Boekgenalden zijn de volgende Werken verkrijgbaar:

DICTIONNAIRE DE L'ACADEMIE FRANÇAISE. SIXIEME EDITION.

ET COMPLEMENT DU DICTIONNAIRE

L'ACADEMIE FRANÇAISE,

CONTENANT tous les termes de Littérature, de Rhétorique, de Grammaire, d'Art dramatique, de Philologie, de Linguistique, d'Histoire, de Sectes religieuses, de Chronologie, de Mythologie, d'Antiquités, d'Archéologie, de Numismatique, de Diplomatie, de Paléographie, de Philosophie, de Scolastique, de Théologie, de Droit canon, de Liturgie, d'Economie politique, de Législation et de Jurisprudence ancienne et moderne, d'Anciennes Coutumes, de Féodalité, de Droit, de Pratique, de Diplomatie, d'Administration, de Titres, de Charges et Dignités, d'Art militaire, de Marine, de Fortifications, de Mines, de Ports et Chaussées, de Ponts et Fords, de Domaines et Enregistrement, de Monnaies, de Poids et Mesures, de Douanes, de Postes, de Médecine, de Chirurgie, d'Anatomie, de Pharmacie, d'Histoire naturelle, de Physique, de Chimie, d'Astronomie, de Mécanique, de Gravure, de Commerce, de Banque, de Bourse, d'Arts et Métiers, de Blason, de Faubonnage, de Chasse, de Pêche, d'Escrime, de Danse, d'Equitation, de Jeux et Divertissemens, etc., qui ne se trouvent pas dans le Dictionnaire de l'Académie; auxquels on y joint: Le Vieux Langage, les Neologismes, la Géographie ancienne et moderne, un Traité complet d'Étymologie.

(PRES DE 100 000 MOTS.)

PUBLIÉ SOUS LA DIRECTION D'UN MEMBRE DE L'ACADEMIE FRANÇAISE.

4 volumes in-48.

ANNUAIRE DE L'ÉTAT MILITAIRE DE BELGIQUE, publié sur les documens fournis par le département de la guerre, pour 1843.